

BUNKER

Van Richard Osinga verschenen boeken:

Bor in Afrika (2003)

Klare taal (2004)

Wembley, of een seizoen in de stad (2006)

Een duivel met een ziel (2011)

Wie de rechtvaardigen zoekt (2019)

Arc (2021)

Munt (2023)

Richard
Osinga

BUNKER

ROMAN

Wereldbibliotheek

© 2026 Richard Osinga

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

*All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.*

Omslagontwerp Rouwhorst + Van Roon

Foto auteur © Keke Keukelaar

NUR 301

ISBN 9789028454347

www.wereldbibliotheek.nl

Wereldbibliotheek maakt deel uit van Park Uitgevers

I

*Wij zijn slechts stukken waar de Hemel mee speelt
Je dwaalt als je je anders verbeeldt
Die Hij schuift over het bord van ons bestaan
En een voor een naar het bakje beveelt*

Omar Khayyam

Inaya

In Mumbai, Entebbe, Edmonton en San Francisco, in wind die door verlaten straten gaat, in water dat wegsijpelt, diep onder de grond, in nevels die verdwijnen wanneer de zon boven de bergen uit komt, in een klein appartement, langs een brede boulevard, op haar vaste plaats in de formatie van vogels die het zuiden zoeken.

Inaya is overal.

Dit is Entebbe. Dit is Uganda. Dit is 1971.

Ze heeft sinds India nooit zoveel landgenoten bij elkaar gezien. Bij de verlaten incheckbalie staat de familie Jaffer die een jaar later aankwam in Uganda en in het westen van het land een serie supermarkten heeft; oude Hamza wordt grijs, jonge Hamza heeft inmiddels ook een indrukwekkende snor. Saba Premji, van wie Azim de Vauxhall gekocht heeft, staat in zijn eentje bij een betonnen pilaar. Het meisje dat zijn familie voor hem heeft uitgekozen is nooit gekomen. Bij het loket van het gesloten wisselkantoor wacht Shahid Gulgee, sinds jaar en dag voorzitter van de cricketclub, met zijn volumineuze vrouw en zijn vier dochters die allemaal op hun moeder lijken. Een daar is Khurshid Batliwala, de enige Pars die Inaya ooit in Afrika heeft gezien. De kleine frisdrank-fabriek die hij runt in het zuiden van de stad, is twee weken geleden generationaliseerd.

Indiërs melken de koe, maar ze voeden haar niet. De kromme woorden van Idi Amin sluipen door de massa.

Kolonel, oud-bokser, nog maar een jaar aan de macht en in die korte tijd heeft hij zich ontpopt als een onvoorspelbare praatjesmaker. Hij zegt dat Afrikanen de winkels zullen overnemen, dat zij de talloze importbedrijven die door Indiase families zijn opgezet zullen managen, dat zij de boerderijen zullen besturen. Maar de bevriende relaties van Amin die het land toegespeeld krijgen, hebben geen kijk op handel, geen overzeese contacten, en geen verstand van koeien. Ze zullen die arme dieren slachten wanneer ze hongerig zijn en niet veel later ontdekken dat ze geen melk of kaas hebben.

Inaya kijkt naar de grote ogen van Nadir die in haar armen ligt. Hij is nog zo klein en toch verlaat de frons zijn voorhoofd nooit. Het is alsof hij de angst en de zorgen met de moedermelk naar binnen drinkt. Alsof hij de paniek van zijn ouders en burens in zich opneemt zodat zij minder bang hoeven te zijn. Hij slaapt nooit rustig, beweegt zelfs wanneer hij in een doek tegen haar borst wordt gedrukt, en altijd is hij alert.

De dagen voor het vertrek bestaan uit moedeloos makende nieuwsbulletins op de radio en onbevestigde geruchten die afwisselend angst aanjagen en de hoop doen opflakkeren dat een vertrek uit Uganda mogelijk is. Azim heeft de sleutels van de kledingwinkel in Kitante Road overgedragen aan Jimmy Okello.

De Ugandese radio zendt alleen speeches van Idi Amin uit en ouderwetse marsmuziek. BBC News wijdt verhaal na verhaal aan de binnenlandse weerstand tegen vluchtelingen. De Britse regering durft het niet aan om nog meer Aziaten toe te laten. De industrie ligt op zijn gat, er zijn nu al geen banen voor Britten, wat moeten die Indiërs in York of Leicester?

De gaten in de berichtgeving worden ingevuld met geruchten. Er gaan verhalen over een lynchpartij in Entebbe, een fakkeloptocht waarbij winkel na winkel in de as wordt gelegd, een ontvoering in het zuiden, nachtelijke schranspartijen van Idi Amin waar mensenvlees gebruikt wordt in de ossenstaartsoep.

De enige hoopgevendende verhalen gaan over de Aga Khan. Hij heeft tien vliegtuigen gekocht om zijn volgelingen op te halen uit Afrika. Men fluistert dat Canada hen met open armen zal ontvangen, de Aga Khan is immers goed bevriend met de Canadese premier Trudeau.

Hoewel niemand weet waar deze verhalen vandaan komen en het onwaarschijnlijk is dat ze kloppen, neemt Inaya een beslissing. Ze pakken alles in wat ze kunnen dragen, ze proberen een taxi te vinden en ze gaan naar het vliegveld van Entebbe. Dit land, deze stad, dit huis is geen thuis meer.

Ze weet nog niet precies wat ze zullen doen wanneer ze op het vliegveld aankomen, maar dat is van later zorg, ze moeten weg uit dit land. Als ze Uganda verlaten, dan zal het zijn omdat ze worden opgehaald met een vliegtuig. Als ze niet worden opgehaald, sterven ze, en dan is het om het even waar ze zijn.

Daarom zijn ze hier. Inaya's voorgevoel leidt haar naar de juiste plaats. Allah fluistert wat staat te gebeuren in het oor van jonge moeders zodat zij eerder dan anderen weten wat ze moeten doen.

Ze zijn zo'n beetje de eersten die aankomen, maar nu, twee dagen later, zit de vertrekhal van het vliegveld waar geen vliegtuig vertrekt helemaal vol.

Hoe moeilijk de situatie ook is, Inaya vertrouwt erop dat het goed komt, dat het leven beter wordt. Ze is niet verknocht aan hun huis in Kampala, ze weet dat er betere plek-

ken om te leven zijn dan Uganda, ze hoopt dat ze in een nieuw land een nieuw bestaan kan opbouwen en ze gelooft dat Allah en de Aga Khan haar zullen leiden en beschermen op deze nieuwe reis.

Haar opa was een arme boer in de Hunza-vallei, hoog in de Hindu Kush, nog voorbij de bergen van de Himalaya. Iedereen in de vallei was ismailiet. Een huwelijk bracht haar moeder naar Mumbai. Een rijke ismailiet, met een huis zo groot als het fort boven het dorp en blaffende honden in de tuin, had gehoord van haar vroomheid, haar lichte huid en haar groene ogen. Ze reisde een maand lang dwars door India om met haar prins te trouwen. Ze was niet meer dan een kind toen ze de Himalaya over trok en over de vlaktes van de Punjab en de woestijnen van Rajasthan reisde, op weg naar het huis in de haven van Mumbai. Was je niet bang, vroeg Inaya aan haar moeder. Nee, ze was niet bang. Allah en de Aga Khan hadden haar geleid en beschermd op haar reis.

Toen Inaya's vader haar vertelde dat zij op haar beurt naar Uganda zou gaan om te trouwen met een jongen uit een gegoede familie, deed ze wat haar moeder deed, nam afscheid van alles wat ze kende en van iedereen van wie ze hield en reisde naar de andere kant van de wereld. Wanneer de uitgestrektheid van de zee, de plotselinge stormen en de armzalige staat van het schip haar bang dreigden te maken, dacht ze aan haar moeders reis, aan de tijgers die in de struiken loerden, aan de slangen die in het hoge gras schuilgingen en de schorpioenen die onder een steen vandaan konden schieten.

Nadir huilt niet. Andere baby's krijsen aan één stuk door, het is een hartverscheurend geluid dat door de vertrekhal galmt, maar hij is stil. Zijn onrustig trillende lijfje verradt

zijn ongemak. Zijn magere knieën schokken tegen haar buik en zijn ellebogen maken wrikkende bewegingen in de doek. Inaya neuriet een oud slaaplied waarvan ze de woorden half vergeten is. Haar moeder zong het ooit voor haar toen India nog Brits was, en de Indiërs konden rekenen op steun van de kanonnen van Britse oorlogsbodems.

Inaya weet niet hoelang de baby al wakker is, en begrijpt niet hoe het mogelijk is dat zo'n jong kind zich kan verzetten tegen de vermoeidheid. Misschien is het omdat hij de angst die hem omringt zo sterk voelt dat hij deze bijna kan vastpakken met zijn kleine knuisten, en met zijn tandeloze kaken kan kauwen op de wanhoop. Hij zal pas gaan slapen wanneer de emoties bedaren.

Het hek dat de vertrekhal van de startbaan scheidt, gaat open en er wordt iets omgeroepen, maar wat de metalen stem ook te melden heeft, het gaat verloren in het lawaai van de drom mensen die zich door de opening proberen te persen. Inaya vecht zich naar voren. Met één arm beschermt ze het kind op haar borst en met de andere deelt ze slagen uit, trekt ze aan kleren en haren. Azim blijft achter haar, hij is te weekhartig voor dit soort dingen. Hij klaagt liever dan dat hij in beweging komt.

Haar kind huilt nog steeds niet. Het moet in het gedrang haast wel klappen hebben opgelopen, hoe goed Inaya hem ook heeft proberen te beschermen; het is bijna onmogelijk dat geen elleboog of hand het jongetje heeft geraakt.

Er wordt geschreeuwd, gevloekt, gehuild, maar Inaya laat zich door niets tegenhouden. Als er achter het hek een vliegtuig op hen staat te wachten, zal Nadir erin zitten. Ze rent. Sinds de zwangerschap heeft ze niet gerend, maar het vliegtuig in de verte lonkt, en niemand zal er eerder zijn dan zij.

Bij de trap staan gewapende witte mannen in militaire uniformen. De voorste vraagt of ze alleen is. Heeft ze een man? Ja die heeft ze, maar ze weet niet waar hij is. Ze zal moeten wachten, zegt hij. Steeds meer ismailieten bereiken de trap maar de man is onverbiddelijk; pas wanneer een familie compleet is, laat hij ze aan boord.

‘Daar is hij,’ roept Inaya. ‘Azim! Kom hier! Rennen!’ Azim wringt zich door de wachtenden en de militair geeft met een hoofdknik aan dat Inaya naar boven mag.

Haar hart slaat als een tabla wanneer ze in de magische vliegtuigstoel zit, die zacht is als fluweel, en armleuningen heeft waarin tafeltjes verstopt zitten. Ze zit helemaal bij het raam, Azim naast haar, hoestend en rochelend, en wanneer hij even genoeg adem heeft om iets te zeggen, vloekt hij.

Voor het eerst in haar leven stijgt Inaya op van de aarde. Ze durft niet te kijken, ze drukt haar lippen tegen het zachte hoofd van haar zoon en prevelt een gebed, Arabische woorden die ze zelf niet begrijpt, maar ze weet zeker dat Allah en de Aga Khan de betekenis ervan kennen.

Het lawaai van het vliegtuig is als een vorm van stilte, waarin geen gesprek gevoerd kan worden, waarin het onmogelijk is te klagen, of jezelf gelukkig te prijzen. In de eenzaamheid van de buik van de Boeing slaapt Nadir eindelijk. Tien uur lang, alsof hij de schade van twee doorwaakte etmalen wil inhalen. Inaya durft haar ogen niet te sluiten. Ze tuurt uit het raam en ziet de uitgestrektheid van de Sahara en de blauwe vlakke van de Middellandse Zee, dan steden en landbouwgrond, bossen en bergen. Dit is Europa, weet ze instinctief. Zelfs vanuit de lucht kun je de rijkdom en de zorgeloosheid van het bestaan van de mensen die beneden wonen waarnemen.

De harde klap van de landing wekt Nadir niet. Maar

zodra het vliegtuig stilstaat op het tarmac, begint hij te huilen. Inaya biedt hem haar borst en hij drinkt gulzig.

Ze draait zich naar het raam. Een Britse medewerker van Stansted Airport staart omhoog. Het is een knappe man met brede schouders, blond haar, een rechte neus en enigszins bolle wangen. In Mumbai kocht Inaya samen met haar vriendinnen soms tweedehands *Boyfriend*-nummers bij de stalletjes waar ze Britse tijdschriften hadden. Ze knipten thuis foto's uit en droomden van de sterren die ze daarin zagen, Brian Jones, Paul Newman en Sean Connery.

Deze man lijkt op Newman, blauwe ogen, een strakke kaaklijn en gewelfde lippen. Hij kan haar wellicht niet goed zien vanwege de spiegeling van het raam, en toch glimlacht hij. Dan komt de tankauto aanrijden en draait hij zich om en gaat aan het werk.

Ze mogen het vliegtuig niet verlaten tijdens het bijtanken en schoonmaken, een reden wordt niet gegeven maar ze weten zo ook wel dat de Britten bang zijn dat ze zullen verdwijnen.

De vrolijkheid en opluchting die door alle reizigers gevoeld werden toen ze Uganda verlieten maakt plaats voor irritatie en achterdocht. Waarom mogen ze zelfs niet naar een normaal toilet? Is het eten dat ze krijgen wel halal? Wie zegt dat ze echt naar Canada vliegen? Het is niet meer dan boos gefluister, want zodra iemand opstaat, wordt hij aan zijn mouw getrokken en klinkt de naam van de Aga Khan als een mantra. De Aga Khan heeft het vliegtuig naar Uganda gestuurd. De Aga Khan zal erop toezien dat zijn volgelingen in zijn vliegtuig geen varkensvlees krijgen. De Aga Khan zal hen leiden naar het land van zijn vriend Trudeau.

Het is donker wanneer het vliegtuig weer opstijgt. Inaya slaapt niet. Ze houdt Nadir stevig tegen zich aangedrukt en

telkens wanneer ze dreigt weg te zakken, kreunt hij, krabt hij, schopt hij.

Azim snurkt naast haar en zelfs wanneer ze hem port, wordt hij niet wakker.

Er is geen wereld aan de andere zijde van het raampje waartegen ze met haar voorhoofd steunt, er is slechts duister en een dreunende bulder, heel af en toe een grauwe flard van een wolk onder de lichten op de vleugeltippen.

Inaya heeft nooit een globe gezien; op school hing een wereldkaart maar ze heeft nooit gelet op die vreemde landen aan de bovenrand. Ze heeft geen idee of ze over zee of land vliegen, en als het land is of er mensen wonen. Ze weet alleen dat er niets is dat hun aanwezigheid verradt. Geen straatlantaarn die brandt voor een avondwinkel. Geen vuurtoren voor schepen.

Deze nacht duurt langer dan enige andere nacht. De vermoedheid fluistert: stel dat het vliegtuig honderd jaar blijft vliegen naar het westen en deze nacht nooit eindigt. Stel dat je altijd door gordels gekluisterd zult zijn aan deze stoel, dat je altijd zult eten van een klaptafel, uit plastic bakjes; stel dat je nooit iemand anders zal spreken dan Premji die aan de andere kant van het gangpad zit, of de familie Jaffer die voor hen zit, of de familie Gulgee die achter hen zit. Zou ze dan niet liever gestorven zijn in Uganda?

De vlucht eindigt en de morgen komt. Dit is de nieuwe wereld, dit is veiligheid, dit is Canada.

Ze worden opgevangen in een grote hal, een gymzaal, en de mannen krijgen stapels met formulieren. Nazim vult het zijne in met lelijke blokletters. Daarna krijgen ze soep en brood. De vraag of het halal is wordt niet beantwoord, maar ze hebben zoveel honger dat het ze niets kan schelen.

Een vriendelijke dame geeft Inaya een tas met spullen om

Nadir te verschonen. In de toiletten bekijkt ze de stevige papieren luiers, het talkpoeder, de tube zinkzalf en de plastic container met vochtige polyester doekjes, heerlijk geurende doekjes, en ze huilt omdat ze weet dat Canada het beste land van de wereld is.

&

het eerste wat Nadir denkt is: eindelijk begint het. Hij kijkt naar het scherm met de stream vanuit de gemeenschapszaal en herinnert zich een verhaal over Hassan-i Sabbah, de visionaire leider van de ismailieten die zich terugtrok op de berg Alamut en het einde der tijden uitriep.

Ooit werd Sabbah door een van zijn vijanden opgesloten in de gevangenis. Na het middagmaal werden de gevangenen gelucht. Sabbah leunde tegen de muur van de minaret die bij het complex hoorde. Alleen daar was er een beetje schaduw. Zijn nerveuze vingers gleden over het pleisterwerk achter zijn rug. Het gips was broos en door zijn aanraking viel het op de grond. Het metselwerk erachter liet een diepe scheur zien. De muur van de minaret was door en door rot.

Sabbah waarschuwde de bewakers dat de toren elk moment kon instorten, maar zij wilden niet luisteren.

Diezelfde nacht viel hij.

Iedereen ziet een schitterende witte muur, maar slechts enkelen weten wat er achter het pleisterwerk verborgen is.

De wereld is verrot.

Het einde is onvermijdelijk.

Alles is toegestaan om het dichterbij te brengen.

Cindy

‘Waar ben je mee bezig?’ Chaya is bijna klaar om te gaan slapen. Ze draagt een weinig flatteuze gele kamerjas en heeft haar krullen met een zachte scrunchie losjes samengebonden tot een soort ananas, maar zelfs zo is ze onweerstaanbaar.

Cindy gebaart vaag naar het scherm van haar laptop. ‘Nadir heeft gevraagd of ik morgen een presentatie wil geven.’

‘Ben je bijna klaar?’ Chaya snijdt een gemberwortel in dunne schijfjes terwijl de waterkoker ruist.

‘Ik ben net begonnen. Hij belde toen je in bad zat.’

Chaya lacht terwijl ze het water opschenkt. ‘En jij nam op. Wat voor iets is het? Is het tenminste spannend?’

‘Het is een beetje vaag nog. Hij wil dat ik uitzoek op welke manier je als bedrijf je eigen regels voor je werknemers kunt opstellen, zonder dat je beperkt wordt door nationale wetten.’

‘Dat klinkt niet oké, maar wel redelijk *in character*. Waar heeft hij het voor nodig?’

‘Dat heeft hij niet gezegd.’

‘Natuurlijk niet. Wat zei hij dan wel?’

Cindy zucht. ‘Het was iets als: “Ik wil dat het personeel zoals bij de commando’s, de brandweer of reddingsdiensten vierentwintig uur per dag beschikbaar is, en ook in hun vrije tijd kunnen ze niet zomaar naar Vegas gaan of dronken worden.”’

‘Mijn god, echt? Klinkt wel als iets voor hem. En iets waarbij natuurlijk niemand anders dan jij hem kan helpen. Om elf uur ’s avonds.’

Chaya plaagt maar een beetje, en toch heeft Cindy het gevoel dat ze zich moet verdedigen. ‘Ik vind het wel interessant om te kijken of dat op een legale manier kan. Daarvoor ben ik advocaat. Wanneer je voor een start-up werkt zoek je soms de grenzen op, maar advocaten zijn er juist ook om de grenzen te bewaken.’

Chaya zoent Cindy op haar kruin, de geur van haar natte haar is bedwelmend. ‘Hij boft maar met je.’ Het sarcasme in haar stem is overduidelijk. Chaya vindt Nadir een vreemde kwast, of misschien zelfs een gevaarlijke gek, maar ze hebben stilzwijgend afgesproken dat ze de rare fratsen van Nadir niet tussen hen laten komen.

Cindy’s vinger gaat snel over het touchpad om orde aan te brengen in de tabbladen van haar browser.

‘Ik ga naar bed als ik mijn thee opheb. Kom je zo bij me?’

Cindy knikt. Ze zal met haar hand door de krullen van Chaya gaan terwijl ze in slaap valt, en wanneer haar ademhaling diep en rustig is, zal ze haar laptop weer opendoen om verder te werken.

Als Nadir belt, dan neem je op.

Josh zei het al tijdens haar sollicitatiegesprek: ‘Er zijn twee soorten mensen. Mensen die je wijzen op beletselen en bezwaren wanneer je ze vraagt iets te doen wat waarschijnlijk niet kan, en mensen die voor Nadir werken.’

Ze had zich voorgenomen zich niet door Josh te laten intimideren, en tegelijkertijd weet ze dat juist dat voornemen bewijst dat ze zich op voorhand de mindere voelt. Ze had voor het gesprek natuurlijk zijn LinkedIn-profiel bekeken. Stanford en Harvard, Google en Facebook. Vier marathons gelopen, vrijwilligerswerk in El Salvador, foto’s van kitesurf-

sprongen waar ze bijna bang van wordt. Haar eigen cv stak er bleek bij af. Een studie rechten en een minor Japanse taal en cultuur aan Berkeley. Elf jaar werkervaring bij een klein advocatenkantoor in Oakland.

Hij had beter kunnen zeggen: er zijn twee soorten mensen. Mensen zoals ik en mensen zoals jij. Mensen wie alles komt aanwaaien en mensen die ploeteren. Nee, stop, ze moest zichzelf niet naar beneden halen. Ze zou niet zijn als Renée, als haar moeder, als Terry. Zij is Cindy. Kin omhoog.

‘Wat is je vraag?’

‘Ben je zo iemand?’ zei Josh terwijl hij een speelgoedauto van het bureau pakte en de wielen liet draaien, ‘Iemand die door roeien en ruiten gaat?’

‘Ik heb hard gewerkt voor wat ik bereikt heb. Ik ben de eerste van mijn familie die gestudeerd heeft, en dan weet je wat het is om een uitdaging het hoofd te bieden. Het brengt druk mee, verwachtingen.’ En heel veel studieschulden, dacht ze, maar ze zou ervoor uitkijken dat het geen zeurverhaal werd. Kracht uitstralen. ‘Ik ga uitdagingen graag aan.’

Die ochtend toen ze van huis ging, leek Renée ook al voor te sorteren op een negatieve uitkomst. ‘Als het niks wordt, hoef je jezelf niets te verwijten. Zo’n gast neemt mensen aan die op hem lijken.’

Cindy wist ook dat het zo werkt bij sommige bedrijven, maar er was geen reden om het te benadrukken. Pas achteraf, wanneer je baalt omdat je het niet geworden bent, wil je zoiets horen. Op dit moment bestond de mogelijkheid nog dat ze haar zouden aannemen. Ze zouden haar niet uitnodigen als ze dachten dat er geen kans van slagen was. Renée deed ook al zo verbaasd toen ze vertelde dat ze door een recruiter was benaderd. Alsof ze niet wilde of niet kon geloven dat Cindy’s werk iemand was opgevallen, of dat ze goed genoeg was om bij een hippe start-up te komen werken.

Op dergelijke momenten deed Renée Cindy denken aan haar moeder, die ook altijd bang was dat Cindy niet goed genoeg was. Weet je wel zeker dat je voor dit feestje bent uitgenodigd? Heb je het niet verkeerd begrepen? Dit zijn allemaal populaire meiden. Wil je echt bij de *glee club*? Denk je niet dat op een podium staan en zingen heel spannend is?

Maar Renée en haar moeder waren niet uitgenodigd voor dit sollicitatiegesprek. Zij wel. 'In de zaken die ik win laat ik zien dat ik verder ga dan de meeste advocaten,' voegde ze er zo zelfverzekerd mogelijk aan toe en dat leverde haar een zorgeloze Californische surflach op van Josh.

'Dat klopt.' Hij hield gewoon niet op met knikken, alsof ze zojuist een diepere waarheid onthuld had, en al knikkend schoof hij naar voren op zijn stoel. 'Je vraagt je misschien af hoe we bij jou uitgekomen zijn.'

Als ze bevestigend antwoordde, gaf ze toe dat ze zelf ook niet geloofde dat ze op haar plek zou zijn bij Elpis. Dat deze baan *out of her league* was, dat alles in het gebouw haar onzeker maakte. De pantry waar het personeel zelf een gezond ontbijt kon pakken, met allerlei noten waarvan ze de naam niet kende en glimmend vers fruit; de koffiebar waar je zelf aan de slag mocht met een enorm Italiaans apparaat; de vrouwen die allemaal dit weekend naar de kapper waren geweest, en op elk bureau schermen die groter waren dan je echt nodig had.

Ze glimlachte slechts en Josh sprak verder. Dat was het voordeel van mannen die graag naar zichzelf luisterden. Je hoefde niet veel te zeggen.

'De waarheid is dat een algoritme je heeft gekozen en wij geloven dat die daar beter in zijn dan wij mensen. Een team van datawetenschappers heeft alle pleitnota's van de afgelopen vijf jaar geanalyseerd en een graaf gebouwd van alle